

Koronatiltak for barnehager og skoler

Regjeringen opphever det nasjonale forskriftsfestede gule og røde tiltaksnivået som ble innført før jul. Barnehager og skoler skal fortsatt drive smittevernfaglig forsvarlig, noe som betyr minimum grønt nivå. Hvis kommunen ut fra den lokale situasjonen vurderer at det er nødvendig med et høyere tiltaksnivå enn grønt, må de beslutte dette lokalt.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 14.01.2022

Regjeringen anbefaler likevel gult nivå for barnehager og grunnskoler hvis den lokale situasjonen tilsier det. I så fall må kommunen beslutte dette.

Endringene trer i kraft fra midnatt natt til 15. januar. Det betyr at første mulige dag med endret tiltaksnivå er mandag 17. januar. Regjeringen har forståelse for at kommuner, barnehager og skoler vil trenge noe tid til å omgå seg, men forventer at alle gjør vurderingene så raskt som mulig.

Det kommer noen justeringer i smittevernveiledere i uke 3, blant annet oppdaterte råd om ventilasjon og lufting.

[Se smittevernveiledere for barnehage og skole](#)

[Last ned plakat om trafikkløsmodellen](#)

Mer bruk av testing

Jevnlig testing skal i større grad benyttes i områder med høyt smittetrykk. Det bidrar til å kontrollere smitteutbrudd på en effektiv måte, uten å innføre kraftige tiltak rettet mot barn og unge. Testing gjør at skoler kan holde åpent på et lavere tiltaksnivå. Det er lokale helsemyndigheter som har ansvaret for gjennomføring av testing.

Nye regler om smittekarantene

Regjeringen endrer karantene-reglene for hele befolkningen. Det er ikke lenger nødvendig være i karantene hvis man er nærkontakt til en smittet som ikke er husstandsmedlem eller tilsvarende nær. Det betyr at også karantene på fritiden for ansatte i barnehager og skoler faller bort. [Les mer om smittekarantene og unntak på Helsenorges nettsider.](#)

Kunnskap om smitte i barnehager og skoler

Vi har oppsummert det FHI nå vet om smitte og smitterisiko i barnehager og skoler. [Barn og unge blir i liten grad syke av korona, og ansatte som har to eller flere doser med vaksinen, er svært godt beskyttet mot alvorlig sykdom, også med omikron.](#) Oppsummeringen av kunnskapsgrunnlaget kan være fin å dele videre til ansatte, foreldre og andre den er aktuell for.

Opplæring hjemme

Det er regler for når elever har rett på opplæring hjemme, og kravene som gjelder for denne opplæringen.

[Når har elever rett på opplæring hjemme?](#)

[Hvordan kan skolene gjennomføre opplæring hjemme?](#)

Stenge eller redusere tilbudet i barnehager og skoler

Barnehager og skoler kan kun redusere åpningstid eller tilstedeværelse hvis:

- Det er nødvendig for å forebygge en smittsom sykdom eller motvirke at den blir overført etter [smittevernloven § 4-1](#).
- Det er nødvendig for å sikre smittevern faglig forsvarlig drift etter covid-19 forskriften

§ 14b.

- Det er mye fravær blant ansatte og elever i ungdomsskoler og videregående skoler over tid som gjør det nødvendig å gi opplæring hjemme i en begrenset periode, etter den midlertidige forskriften § 3 tredje ledd.

Det er bare kommunen som smittevernmyndighet som kan fatte vedtak om å fysisk stenge skolene. Barnehageeier, skoleeier eller den enkelte skole eller barnehage kan ikke selv bestemme det. Se smittevernloven § 4-1

Hvis skolen blir stengt eller delvis stengt, skal elevene få hjemmeopplæring i samsvar med den midlertidige forskriften § 3. Les mer om når elever har rett på opplæring hjemme.

Hvis elevene får opplæring hjemme som følge av beslutning etter smittevernregelverket, har ikke skolene plikt til å ta igjen denne opplæring senere. Les mer om rammene i regelverket for barnehage- og skoletilbudet her.

Tilbud til barn og unge med særlige behov

Denne informasjonen ble sist oppdatert 13. desember 2021.

Dersom barnehagen eller skolen må stenge eller redusere åpningstidene, må barnehageeier og skoleeier sørge for et tilbud til barn og unge med særlige behov.

Den enkelte barnehage og skole må gjøre konkrete og individuelle vurderinger av hvem som bør få dette tilbudet. Momenter i denne vurderingen kan være om de for eksempel har fysiske eller psykiske funksjonshemminger, er omfattet av tiltak fra barnevernet eller andre hjelpetiltak. Samarbeid med hjelpetjenestene kan være viktig her.

Det er ekstra viktig at barnehager og skoler følger opp og prioriterer oppfølging av utsatte barn og unge, siden de allerede har mistet mye av det tilbudet de har behov for.

Hvis barnehagene reduserer åpningstiden, skal de likevel tilby barn med særlige behov opphold utover den åpningstiden de har lagt opp til. Hvis skolene har delvis hjemmeundervisning, skal likevel elever med særlige behov få undervisning på skolen. Hvor omfattende tilbudet skal være, må vurderes konkret i de enkelte tilfellene.

Skolene må følge opp elever med særlige behov, og dette gjelder særlig elever med vedtak om

for eksempel spesialundervisning eller særskilt språkopplæring. I tillegg må skoleeier fremdeles sørge for å ha gode rutiner for å følge opp elever med bekymringsfullt fravær og elever som ikke får tilfredsstillende utbytte av opplæringen.

[Les mer om oppfølging av barn og unge med særlige behov](#)

Tilbud når foreldre har kritisk samfunnsfunksjon eller virksomhetskritisk oppgave

Hvis barnehagen eller skolen er stengt eller delvis stengt skal de gi et tilbud til barn under 12 år som har foreldre i kritiske samfunnsfunksjoner eller virksomhetskritiske oppgaver. Det er tilstrekkelig at én foreldre arbeider i kritisk samfunnsfunksjon for å få tilbud.

Ansatte i skoler og barnehager er definert som samfunnsviktig personell, og har rett på plass til egne barn i skole og barnehage når tilbudet ellers er redusert.

Barnehagen og skolen skal vurdere tilbudet til barnet ut fra forelderens behov for å kunne ivareta den kritiske samfunnsfunksjonen.

- [Les mer om hvem som har rett på tilbud på skolen og hvilke krav som gjelder.](#)
- [Les mer om hvem som har rett på et tilbud i barnehagen og hvilke krav som gjelder](#)

Unntak fra fraværsreglene

Denne informasjonen ble sist oppdatert 5. november 2021.

Unntaket fra fraværsreglene forlenges, og vil gjelde for hele skoleåret 2021 - 2022. Elever som har fravær av helsegrunner, skal slippe å gå til fastlegen for å få dokumentert fraværet. Elever under 18 år må likevel legge fram bekreftelse fra en forelder, mens myndige elever kan legge fram egenmelding.

Fravær av helsegrunner omfatter alt helserelatert fravær, blant annet sykdom og skade, testing/karantene eller isolasjon. Ved luftveissymptomer og sykdomsfølelse oppfordres elevene til testing. Dersom eleven legger fram bekreftelse fra en forelder eller egenmelding,

skal fraværet:

- ikke føres som fravær på elevenes vitnemål og kompetansebevis i grunnskolen og videregående skole
- unntas fraværsgrensen

[Les mer om det midlertidige unntaket fra dokumentasjonskravet.](#)

Skoleeiers ansvar

Denne informasjonen ble sist oppdatert 24. november 2021.

Det er viktig at skoleeier har gode internkontrollrutiner for å sikre at skolene har en praksis som er i tråd med regelverket. Dette innebærer at skoleeier må følge opp hvordan skolene gjennomfører opplæringen og hvordan skolene jobber med skolemiljøet.

Skoleeier har ansvaret for at skolene har gode rutiner for å identifisere elever med bekymringsfullt fravær og elever som ikke får et tilfredsstillende utbytte av opplæringen. De må også følge opp at skolene legger til rette for at barn og unge får en god overgang mellom barnehage og skole og videre i skoleløpet.

Skoleeier må etterspørre informasjon fra skolene om hvordan de følger opp elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø. I tillegg må skoleeier følge opp hvordan skolene ivaretar elever med rett til spesialundervisning. De må også påse at skolene har rutiner for å fange opp elever som av andre grunner ikke får et tilfredsstillende utbytte av opplæringen.

[Du kan lese mer om kravet til internkontroll her.](#) I tillegg bør skoleeier særlig følge opp skolenes bruk av kompensierende tiltak for å sikre at elevene får et best mulig opplæringstilbud fremover.

Tiltak for å kompensere for tapt læring og progresjon

Regjeringen har gitt ekstra midler til kommunene for å kompensere for konsekvensene av pandemien. Disse midlene kan skoleeier bruke for å gjennomføre tiltak. Forslag til ulike tiltak kan være:

- Styrke laget rundt elevene
- Øke tiden til kontaktlærerrollen for å sikre at alle er inkludert i skolehverdagen.
- Identifisere og følge opp elever med stort faglig og sosialt læringstap

- Ekstra timer til elever som har behov for det
- Sikre gode vikarordninger
- Sikre grunnleggende språk-, lese- og skriveopplæring, forsterket svømmeopplæring og forsterket språkopplæring for minoriteter
- Forsterke tilbud til elever som ikke får læreplass

Rapporten "Skolen etter koronapandemien" belyser de viktigste sosiale og faglige utfordringene skolene nå står ovenfor.

Grunnleggende smittevernråd

1. **Syke personer skal ikke være på skolen, i barnehagen og i SFO.** Det aller viktigste smitteverntiltaket er at syke personer holder seg hjemme.
2. **God hygiene.** Hostehygiene er viktig for å begrense dråpesmitte, mens håndhygiene er viktig for å hindre kontaktsmitte.
3. **Godt renhold.** Godt renhold forebygger kontaktsmitte.

Barn, elever og ansatte med nyoppståtte luftveissymptomer og/eller sykdomsfølelse skal ikke møte i barnehage, skole eller SFO, selv om symptomene er milde. Dette gjelder også vaksinerte. Etter gjennomgått luftveisinfeksjon kan barn gå i barnehage og skole når de er i bedring og tilbake i sin vanlige form, og har vært feberfri i minst 24 timer, uavhengig om test er tatt. Man kan komme tilbake selv om man fortsatt har restsymptomer som rennende nese eller hoste.

Smittevernmyndighetene anbefaler at personer med luftveissymptomer tester seg. Personer som får påvist korona skal isolere seg.

[Informasjonsside om smittevern til barnehager og skoler \(FHI\)](#)

[Flytskjema: Hvordan forholde seg til nyoppståtte luftveissymptomer \(FHI\)](#)

[Karantene og isolering \(FHI\)](#)

[Testing av voksne \(FHI\)](#)

[Testing av barn \(FHI\)](#)

Involvering av elever, foreldre og ansatte

Det er viktig at skolene også i smittevernarbeidet sørger for å involvere elevene, de ansatte og foreldrene. Samarbeidsutvalget (grunnskole) og skoleutvalget (videregående skole) har rett til å uttale seg i alle saker som gjelder skolen.

I barnehagene bør foreldre og barn så langt det er mulig involveres i planleggingen av hvordan de kontaktreduserende tiltakene i trafikklysmodellen skal gjennomføres. Barnehagen kan for eksempel involvere samarbeidsutvalget eller foreldrerådet.

God involvering bidrar til bedre lokale tiltak og økt forutsigbarhet for barn, unge og foreldre.

Rammene i regelverket for barnehage- og skoletilbudet

Barnehageloven og opplæringsloven åpner ikke for å stenge eller begrense barnehage- eller skoletilbudet. Smittevernloven og covid-19-forskriften gir unntak fra dette. [Du kan lese mer om muligheten for å stenge eller begrense barnehage- og skoletilbudet i veiledningen vi har skrevet til statsforvalterne.](#)